1. apr. 1842

FAKTA

Dato:
1. apr. 1842

Sidetal:
Dagbog A, side 5-7

Dagbogens placering:
Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:
Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit Liv, København 1967, s. 51-52; Jesper Svenningsen (red.): Seks år af et liv. Johan Thomas Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne, kunst og kærlighed, København 2018, s. 54-55

TRANSSKRIPTION

1 April.
Igaar Aftes var jeg ude paa Vesterbros nye Theater, hvor Studenterne spillede Vessels "Kjærlighed uden Strømper". De havde sendt mig en Billet og to, som jeg kunde give til Damer, men altfor klodset og keitet i Sligt havde jeg ikke Mod til at indbyde Nogen, og gav derfor mine to Damebilletter til Skovgaard.[1] Træt var jeg af det strænge Arbeid for at faae min daarlige Vessel[2] færdig, der var anbragt mellem to vak- •6• kert componerede Medaillons af Skovgaard. I øsende Regn maatte jeg bringe disse Sager derud og være nærværende ved Opstillingen. Meget tarvelig var min Paaklædning, vel endog for simpel imellem de pyntede Herrer og Damer. Saaledes slentrede jeg om derude, lo og talede med Bekjendtere, men med et bedrøveligt Sind. Jeg følte det var ikke blot her, men allevegne, jeg stod alene – og dog, har jeg ikke min elskelige Moder, mine Venner. Der er dybere Længsler i mig som i Andre; skal de aldrig tilfredsstilles? Vor-Herre har givet mig saa meget idet han gav mig Nøisomhed i, hvad man kalder Glæde og Lykke. Naturens Skjønhed i Skove, Strand og Bakker, i Bondens Liv, i enhver ærlig og fordringsfri Sjæl, det er for mig de største og bedste Glæder. Maatte jeg aldrig komme til at skatte Rigdom og forfængelig Pragt høit! – Maatte jeg finde en kjærlig Pige, som vilde dele Livet med mig, [overstreget: se] trøste mig med et kjærligt Ord, naar Sygdom eller Armod skulde hjemsøge mig! Kunde og vilde hun[3] det? – Aldrig før i den sidste Tid har jeg Omtalt det Indtryk hun har gjort paa mig, da jeg saae hende, og dog har man mærket dét, har talt om det; det er som det Bedste jeg eiede er besmittet derved; og den Tanke: at det vil blive betragtet som en flygtig Forliebelse bedrøver mig. Og dog, er det mere? hvordan vil jeg gjensee hende; jeg ved det ikke; men Andre maa ikke spotte derover. Min hemmeligste Fryd og min lønligste Brøst er traadt frem, idet Nogle kjender dem; jeg eier Intet, som er skjult for. Men denne Aabenhed er for mig selv Tomhed. Ingen skatter den, jeg bliver kun kjedelig og fattig i Andres Øine. Hvormangen er vel ikke interessant, blot fordi han kan skjule Saameget, at Ingen kjender det dunkle Dyb i hans Sjæl, som man da let fristes til at gjøre dybere og rigere end det maaske er. Eller gjør jeg dem Uret – det er vel mig som mangler den rige Kilde, [oversteget: i mi] der altid vil forsyne sin lykkelige Eier med skjønne Gaver til dem, han kommer i Berørelse med. Kun det veed jeg: at da jeg iaftes var gaaet til Ro, var jeg meget ilde til mode, eller ligegyldig, om man vil; thi Livet forekom mig tomt og ubetydeligt og jeg forstod den dybe, bittre Ironi i Skovgaards ene Medaillon, hvor den leende Maske skjuler den •7• Grædende. – Og dog troer Folk: at jeg er just lykkelig!

---

[1] Malerkammeraten P.C. Skovgaard (1817-1875).

[2] Lundbyes andel i denne midlertidige udsmykning er utvivlsomt gået tabt (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949,nr. 113A).

[3] Louise Neergaard (1816-1895).

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

Julius Bloedermann, en af det lille Venne samfund, der har gjort de 3 Aar 1839-1840 og 1841 til nogle af de lykkeligste i mit Liv, han dødes (Løørdag d. 2 Oct. Kl. 5 om Morgen) af Følgerne af et ulykkeligt Fald efter Ølest. I Slutningen af Nov. blev jeg syg, jeg fik en Feber, som nok var nær ved at blive til Typhus; jeg kom mig saavidt at jeg kunde reise til Kallundborg i Juleu, hvor min Moder var og er endnu og vi kom det nye Aar. Hvad skal det bringe! Jeg har nu kort berørt hvad jeg begjaen beskrevs i forrige Aar; jeg kunde skrive langt om Dem, men de ere ret ved indgroede i min Sjælkommelse saa jeg behøver det nok ikke. — Men det hvormed jeg begyndte, maa jeg atter tilbage til. Jeg har gjort mig Umage for at glemme denne elskværdige Pige; mange alvorlige Tildragelser har siden optaget mig og dog vender altid Tanken tilbage til hende. Hun kommer nu hertil efter Paasken, jeg seer hende maaskee, men hvordan vil jeg gjensee hende; jeg er blevet ældre, skulde det have forandret min Mening om hende — i hvert Fald er det her nedskrevne uskjuldigt, og som det nu staaer for mig: en ny Erindring. — Nu blev dog Skjør: Thors. Dag (tilbragt ene og uforstyrret i mit Hjem), en Festdag for mig, og er jeg end ikke blevet glad, saa er jeg dog langt bedre tilmode og kan med et mun-tre Ansigt gaae hen og gratulere Frøken Brandis i Anledning af hendes Fødselsdag. Jeg har ondtnlig skrevet mig vel tilmode —

hvor jeg dog ikke kom hen

Langfredag d. 25 Marts.

Ak, selv Dit bevee paa en lønlig Smerte, —
Om Blomstens Klarhed over Barmen dalder,
Om Glad og Kjærlighed din Kummer gvaler,
Den vager dog ~~paa~~ Bunden af Dit Hjerte!

Welhaven.

I Paasken var jeg paa Jægersborg, hvor jeg tog nede paa Smeding i min Lille Kommisbog.

April 1842.

1 April.

I gaar Aftes var jeg inde paa Vesterbros nye Theater, hvor Studenterne spillede Vessels „Kjærligheden inden Strømper." De havde sendt mig en Billet og to, som jeg kunde give til Damer; men altfor kladset og kedet: Slet havde jeg ikke Mod til at indhøste Nøgen, og gav derfor mine to Damebilletter til Skovgaard. Trøt var jeg af det strange Arbeid for at faae min daarlige Vesfel færdig, der var anbragt mellem to vak.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

kort componerede Medaillons af Skovgaard. I årende Øjen ønsker jeg bringe disse Sager derud og være nærværende ved Opstillingen. Meget taarelig var min Pakkeadering, vel endog for simpel imellem de pyntede Herrer og Damer. Saaledes iklædte jeg om derude, lo og talede med Bekjendtere, men med et bedraaeligt Sind. Jeg følte det var ikke blot her, men allevegne, jeg stod alene — og dog har jeg ikke min elskelige Moder, mine Venner. Der er dybere Længsler i mig som i Andre; skal de aldrig tilfredsstilles? Verdenen har givet mig saa meget i det han gav mig Naisomhed i, hvad man kalder Glæde og Lykke. Naturens Skjønhed i Skove, Strand og Bakke, i Landets Liv, i enhver ærlig og fordringsfri Sjæl, det er for mig de største de bedste Glæder. Maatte jeg aldrig komme til at skatte Rigdom og forfængelig Pragt høit! — Maatte jeg finde en kjærlig Pige, som vilde dele livet med mig, og trøste mig med et kjærligt Ord, naar Sygdom eller Armod skulde hjemsøge mig! Hvor og vilde hun det? — Aldrig før i den sidste Tid har jeg omtalt det Antrøjk hun har gjort paa mig, saa jeg saae hende, og dog har man mærket det, har talt om det; det er som det Bedste jeg eiede er besmittet derved; og den Tanke at det vil blive betragtet som en flygtig Forliebelse bedrøver mig. Og dog, er det mere? hvordan end jeg gjøiser hende, jeg veed det ikke; men Andre maa ikke spatte derover. Min hemmeligste Tøyd og min længste Brøst er traadt frem, idet Nogle kjender den; jeg eier Intet, som er skjult. For Men denne Aabenhed er for mig selv Tomhed. Ingen skatter den, jeg bliver kun kjedelig og fattig i Andres Øine. Hvormangen er vel ikke interessant, blot fordi han skjule saameget, at Ingen kjender det mørkeblå Dyb i hans Sjæl, som man da let fristes til at gjøre dybere og rigere end det maaskee er. Eller gjør jeg dem ulret — det er det, mig som mangler den rige Kilde, som de altid vil forsyne sin lykkelige Eier med skjønne Gaver til dem, han kammer i Berørelse med. Kun det veed jeg: at da jeg i aftes var paa Det R., var jeg meget ilde tilmode, eller ligegyldig, om man vil; thi livet forekom mig tomt og ubetydeligt og jeg forstod den

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

dybe, bittre Ironi i Skovgaards ene Medaillon, hvor den lænde Maske skjuler den Grædende. – Og dog troer Folk at jeg er just lykkelig! —

Søndag den 3 April.

Idag besøgte jeg hende, hvor hun boer hos sin Tante, Frøi Ferrel. Et heelt Aar er det snart siden, jeg saae hende; er det Kjærlighed, den Følelse, hvormed jeg altid tænker paa hende. Man har ogsaa nærret mig med ~~en~~ ~~er~~ Opmærksomheder til unge Piger; men aldrig har jeg følt den Interesse og Velvillie for nogen Anden som for Louise Neergaard. Man kun har bemærket det – jeg har hørt, at hun har ~~ud~~ ~~talt~~ nævnet mig paa en Maade, at jeg maa føle: der er dog Noget i mit Væsen, som har behaget hende; men det er længe siden og det er langt fra Kjærlighed. Jeg ønsker en Aften, de Tante Thea, Louise Landtoe og hun vare spadserede ud ad Svaneballen til. Jeg fulgte dem, og ~~[illegible]~~ da vi kom til Banken lod hun i Forvejen op imens jeg hjalp Tante op ad Skraaningen et Stykke. Der hvilede Louise Landtoe og Tante lidt; imens løb jeg op paa Høien. Saa den mægtige Overligger paa Steenbjerg sad hun, vi talte lidt sammen, hvorpaa hun yttrede: de Andre blev saa langt tilbage, og strax løb jeg ad hende dem. Skulde hun alt dengang haae bemærket min Følelse for hende. Hun eengang har jeg sagt hende noget, jeg har fortrydt, fordi det forekom mig kagefter paatrængende. Jeg bad hende skrive et Digt af i den Bog, hvori jeg samler saa Ramme Lager. Hun nægtede det y bestemt, og det gjorde mig ondt at haae talt derom; men har hun ikke noget at give slige Erindringer til sine Veninder, hvor kunde jeg da vente det. – Jeg har troet at kunde glemme hende; hvor kan jeg bede en Pige min Faarø, jeg, ~~en~~ fattig Maler! fattig! det er tungt at veere fattig; men jeg har endnu ikke lidt Nød, og vist dog nødig opgive Haabet om at kunde engang ernære en Familie. Tungt er det vist at see sine Kjære lide Mangel; men tungt er det ikke at ad arbeide for dem; det maa vist veere en lykkelig Følelse. Skal Bo hun, ja hun har vel aldrig seet Mangel i sine Forældres Huus, skulde hun foragte, nei, skulde hun forsmaae mig, fordi jeg ikke